

OKOSTÁNYÉR® 6-17 éveseknek – Energiaigény kalkulátor

		Ülő kcal/nap	Mérsékeltén aktív kcal/nap	Aktív kcal/nap
fiú	6 év	1400	1600	1800
	7 év	1500	1700	1900
	8 év	1600	1800	2050
	9 év	1700	1900	2200
	10 év	1700	1900	2200
	11 év	1800	2000	2300
	12 év	1900	2200	2400
	13 év	2000	2350	2600
	14 év	2200	2500	2800
	15 év	2350	2700	3000
	16 év	2450	2850	3200
	17 év	2550	2950	3300
lány	6 év	1300	1500	1700
	7 év	1400	1600	1800
	8 év	1500	1700	1900
	9 év	1600	1800	2000
	10 év	1600	1800	2050
	11 év	1650	1900	2150
	12 év	1750	2000	2250
	13 év	1800	2100	2350
	14 év	1900	2200	2400
	15 év	1950	2200	2500
	16 év	2000	2250	2500
	17 év	2000	2250	2550

Ülő életmódú vagy alacsony aktivitású csoport tagjai ülő foglalkozásúak, akik általában nem gyalogosan, hanem autóval/motorral közlekednek, nem sportolnak rendszeresen és a szabadidejük nagyobb részét fizikai aktivitást nem igénylő ülő, álló, fekvő tevékenységgel töltik (olvasás, TV nézés, rádióhallgatás, számítógép használat, stb.). Gyermekes esetében ide sorolhatók azok, akik az iskolában ülnek, a kötelező testnevelés órán nem vagy csak mérsékeltén vesznek részt, és szabadidejüket tanulással, olvasással, számítógép használattal, TV nézéssel, zenéléssel töltik, illetve nem sportolnak rendszeresen.

Mérsékeltén vagy közepesen aktív csoport tagjai nem ülő, mérsékelt fizikai aktivitást igénylő munkát végeznek vagy olyan emberek akik, ülő munkát végeznek, de rendszeresen, a napi rutin részeként mérsékelt vagy erőteljes fizikai aktivitással járó sportot űznek. Gyermekes esetében a napi testnevelés órán való aktív részvétel, és alkalmankénti sportolás, illetve a gyalogos, kerékpáros, rolleres közlekedés (iskolába/ból menet) ide sorolható.

Aktív csoport tagjai rendszeresen, napi több órán keresztül végeznek intenzív fizikai munkát és/vagy egyéb fizikai, sport tevékenységet. Gyermekes esetében például a napi néhány órás intenzív sport edzés (úszás, atlétika, küzdő sport, labdajátékok, torna, stb.) vagy középiskolai gyakorlaton végzett napi több órás fizikai munka (például mezőgazdasági, építőipari) tartozhat ebbe a kategóriába.

OKOSTÁNYÉR® 6-17 éveseknek – Élelmiszer adagolási útmutató

Energiatartalom	Zöldségek min. 4 adag/nap	Gyümölcsök 2 adag/nap	Gabonafélék 3 adag/nap	Húsok/ halak/tojás 1-2 adag/nap	Tej és tej- termékek 3 adag/nap	Folyadékok 8 pohár/nap
1 adag élelmiszernek megfelelő mennyiség						
1600-1700 kcal	70 g zöldség 50 g szárazhüvelyes 180 g burgonya	70 g gyümölcs 20 g olajos mag 1 dl gyümölcslé	30 g gabonapehely 50 g tészta, rizs 50 g kenyér 1 db péksütemény	80 g hús 30 g felvágott 80 g hal 2 dl tej 2 dl kefir, natúr joghurt 30 g sajt 30 g túró 1 db tojás		1,5-2 dl/pohár
1800 kcal	80 g zöldség 60 g szárazhüvelyes 190 g burgonya	90 g gyümölcs 20 g olajos mag 1,5 dl gyümölcslé	40 gabonapehely 60 g tészta, rizs 60 g kenyér 1 db péksütemény	90 g hús 30 g felvágott 90 g hal 2 dl tej 2 dl kefir, natúr joghurt 40 g sajt 30 g túró 1 db tojás		1,5-2 dl/pohár
2000 kcal	100 g zöldség 70 g szárazhüvelyes 200 g burgonya	100 g gyümölcs 25 g olajos mag 2 dl gyümölcslé	50 g gabonapehely 80 g tészta, rizs 70 g kenyér 1 db péksütemény	100 g hús 40 g felvágott 100 g hal 2 dl tej 2 dl kefir, natúr joghurt 40 g sajt 40 g túró 1 db tojás		2 dl/pohár
2200 kcal	110 g zöldség 70 g szárazhüvelyes 220 g burgonya	120 g gyümölcs 30 g olajos mag 2 dl gyümölcslé	50 g gabonapehely 80 g tészta, rizs 80 g kenyér 2 db péksütemény	100 g hús 45 g felvágott 100 g hal 2 dl tej 2 dl kefir, natúr joghurt 50 g sajt 45 g túró 2 db tojás		2-2,5 dl/pohár
2400 kcal	120 g zöldség 80 g szárazhüvelyes 250 g burgonya	150 g gyümölcs 30 g olajos mag 2,5 dl gyümölcslé	60 g gabonapehely 90 g tészta, rizs 90 g kenyér 2 db péksütemény	110 g hús 50 g felvágott 110 g hal 2,5 dl tej 2,5 dl kefir, natúr joghurt 60 g sajt 50 g túró 2 db tojás		2-2,5 dl/pohár
2600 kcal	150 g zöldség 90 g szárazhüvelyes 300 g burgonya	150 g gyümölcs 40 g olajos mag 3 dl gyümölcslé	80 g gabonapehely 100 g tészta, rizs 100 g kenyér 3 db péksütemény	120 g hús 60 g felvágott 120 g hal 3 dl tej 3 dl kefir, natúr joghurt 70 g sajt 60 g túró 2 db tojás		2-2,5 dl/pohár
3000 kcal	180 g zöldség 100 g szárazhüvelyes 350 g burgonya	180 g gyümölcs 50 g olajos mag 3,5 dl gyümölcslé	100 g gabonapehely 120 g tészta, rizs 120 g kenyér 3 db péksütemény	150 g hús 80 g felvágott 150 g hal 4 dl tej 4 dl kefir, natúr joghurt 90 g sajt 80 g túró 3 db tojás		3 dl/pohár

Összeállította a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége a Magyar Tudományos Akadémia Élelmiszertudományi Tudományos Bizottsága és az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet ajánlásával.

www.mdosz.hu

- Zöldségek: friss, fagyasztott, konzerv
- Gyümölcsök: friss, fagyasztott, befőtt, kompót
- Gabonafélék: a tészta és a rizs megadott mennyisége a nyers alapanyagra vonatkozik
 - Húsok, halak, tojás, tej és tejtermékek: a felvágottaknál jelzett mennyiségek az alacsonyabb (23% alatti) zsírtartalmú fajtákra vonatkoznak
 - Folyadékok: ebből min. 5 pohár ivóvíz

Hogyan használd az Energiaigény kalkulátort és Élelmiszer adagolási útmutatót?

1. lépés:

Nézd meg az **OKOSTÁNYÉR® 6-17 éveseknek** 2. oldalán a napi adagok számára vonatkozóan kivastagított javaslatokat az egyes élelmiszercsoportoknál.

2. lépés:

Keresd ki az **Energiaigény kalkulátorban** a nem, kor, és fizikai aktivitás alapján meghatározott napi energiaszükségletet.

3. lépés:

Válaszd ki az **Élelmiszer adagolási útmutatóban** a napi energiaigénynek megfelelő, vagy ahhoz legközelebb álló vízszintes sávot.

FONTOS!

Az Élelmiszer adagolási útmutató adott sávjában feltüntetett **minden egyes** élelmiszer **mennyiség külön egy-egy** ötlet/ lehetőség arra, hogy mit jelenthet **1 adag**. Az eltérő energiaigényű gyermekek táplálkozási ajánlása mindössze **az adagok méretében** különbözik.

PÉLDA:

Vegyük végig egy 8 éves, mérsékeltén aktív fiú esetében a 3 lépést!

► Hetente legalább 2 alkalommal fogyassz kis maréknyi olajos magvat, pl. diót, mandulát, mogyorót, tökmagot, napraforgómagot. A sótlan fajtát válaszd!

Egyél meg legalább 4 adag zöldséget vagy gyümölcsöt naponta! Ebből legalább 1 adag friss vagy nyers legyen. A burgonya nem számítható be a napi 4 adagba.

Gyümölcsök: friss és fagyaszott gyümölcsök, pl. alma, körte, szilva, barack, narancs, grapefruit, banán, szőlő, kiwi, dinnye, eper, áfonya.

1. lépés:

Az **OKOSTÁNYÉR® 6-17 éveseknek** ajánlásban javasolt naponta legalább 4 adag zöldség vagy gyümölcs.

OKOSTÁNYÉR® 6-17 éveseknek – Energiaigény kcal			
	Ülő kcal/nap	Mérsékeltén aktív kcal/nap	
fiú	6 év	1400	1600
	7 év	1500	1700
	8 év	1600	1800
	9 év	1700	1900
	10 év	1700	1900
	11 év	1800	2000
	12 év	1900	2200
	13 év	2000	2350

2. lépés: Az Energiaigény kalkulátor alapján a fiú energiaigénye átlagosan napi **1800 kcal**.

1 adag élelmiszerek megfelelő mennyiség					
1600-1700 kcal	70 g zöldség 50 g szárazhüvelyes 180 g burgonya	70 g gyümölcs 20 g olajos mag 1 dl gyümölcslé	30 g gabonapehely 50 g tészta, rizs 50 g kenyér 1 db péksütemény	80 g hús 30 g felvágott 80 g hal 2 dl tej 2 dl kefir, natúr joghurt 30 g sajt 30 g túró 1 db tojás	1.
1800 kcal	80 g zöldség 60 g szárazhüvelyes 190 g burgonya	90 g gyümölcs 20 g olajos mag 1,5 dl gyümölcslé	40 g gabonapehely 60 g tészta, rizs 60 g kenyér 1 db péksütemény	90 g hús 30 g felvágott 90 g hal 2 dl tej 2 dl kefir, natúr joghurt 40 g sajt 30 g túró 1 db tojás	1.
2000 kcal	100 g zöldség 70 g szárazhüvelyes 200 g burgonya	100 g gyümölcs 25 g olajos mag 2 dl gyümölcslé	50 g gabonapehely 80 g tészta, rizs 70 g kenyér 1 db péksütemény	100 g hús 40 g felvágott 100 g hal 2 dl tej	2.

3. lépés: Az Élelmiszer adagolási útmutatóban a napi 1800 kcal energiaszükségletnek a **táblázat második vízszintes sávja felel meg**.

Nézzük, hogyan valósítható meg például a 4 adag zöldség vagy gyümölcs egy egész napra vonatkoztatva? Alábbiakban adunk néhány tippet!

1.tipp

- 80 g zöldség** – pl. 1 adag fejes saláta
- 80 g zöldség** – pl. 50 g retek (kb. 2 közepes darab) és 30 g kígyóuborka (kb. 6-8 karika)
- 60 g szárazhüvelyes** – pl. 1 adag lencsefőzelék
- 90 g gyümölcs** – pl. 1 kicsi alma
- 190 g burgonya** – pl. 1 adag petrezselymes burgonya – A burgonya nem számít bele a napi 4 adagba!

2.tipp

- 80 g zöldség** – pl. 4 db kocktélparadicsom
- 80 g zöldség** – pl. 1 adag padlizsánkrém
- 90 g gyümölcs** – pl. 2 db mandarin
- 20 g olajos mag** – pl. mandula (kb. 1 kis maréknyi)

3.tipp

- 80 g zöldség** } – pl. 1 adag tökfőzelék
- 80 g zöldség** }
- 90 g gyümölcs** – pl. 1 kicsi körte
- 1,5 dl gyümölcslé** – pl. 100% narancslé (kis pohár)